

fælde, hvor det aktuelle behov for tillægsjord til mindre ejendomme på stedet løses helt i forbindelse med en sammenlægning, vil forøgelse kunne ske op til 75 ha, jfr. § 13, stk. 1, 2. punktum, og eventuelt til et større areal, jfr. § 13, stk. 2.

Til § 14.

Forslagets § 14 indeholder hjemmel for at tillade udstykning af en landbrugsejendom med henblik på oprettelse af nye landbrug. En tilsvarende hjemmel findes i den gældende lovs § 21, stk. 1, punkt e) for så vidt angår udstykning ned under mindste hovedparcelstørrelse samt i lovens § 27, stk. 2, for så vidt angår tilfælde, hvor vedkommende ejendom nedlægges.

Til § 15.

Forslagets § 15 svarer i det væsentlige til bestemmelsen i den gældende lovs § 25, stk. 4, men forslaget er formuleret, så reglen med større sikkerhed omfatter alle sammenlægningstilfælde.

Til kap. V.

De i den nuværende landbrugslovs kap. II og lov nr. 127 af 16. april 1957 om sammenslutninger og institutioners landbrugsjord (Institutionsloven) indeholdte bestemmelser har til hovedformål at beskytte det personlige eje inden for landbruget i forbindelse med fastsættelse af begrænsninger med hensyn til adgangen til at samle flere landbrugsejendomme på enkeltmands hånd og begrænsninger med hensyn til selskabers, sammenslutningers og institutioners adgang til at erhverve landbrugsjord.

De gældende bestemmelser i landbrugslovens kap. II giver som følge af den i lovens § 9, stk. 4, indeholdte frikøbsbestemmelse et utilstrækkeligt værn i så henseende. På den anden side har bestemmelsen om, at der ved erhvervelse af mere end 2 landbrugsejendomme skal afgives vederlagsjord, i mange tilfælde udgjort en hindring for en tilpasning af landbrugets driftsstørrelser til den tekniske og økonomiske udvikling. Bestemmelsen i landbrugslovens § 9, stk. 4, er derfor ikke medtaget i forslaget.

For selskaber, institutioner og sammenslutninger har institutionslovens begrænsninger i adgangen til at erhverve landbrugsjord omfattet ikke alene egentlige landbrugsejendomme, men også anden fast ejendom, der benyttes til landbrug eller gartneri. Efter afgrænsningen af landbrugspligten til at omfatte landbrugsejendomme, der i matriklen er noteret som sådanne samt jorder, der er vurderet sammen med disse, har man ud fra forenklingshensyn anset det for rigtigst også at lægge dette kriterium til grund med hensyn til omsætningskontrollen, så-

ledes at der for hele lovens område tilvejebringes et administrativt enkelt og klart kriterium. På baggrund dels af denne lempelse i forhold til den nuværende lovgivning dels af den lempelse, der følger af, at landbrugsejendomme, der er beliggende i områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til indersonne, ifølge forslaget undtages fra omsætningskontrollen, har man på den anden side til sikring af en hensigtsmæssig anvendelse af landbrugsjorden anset det for påkrævet, at der gennemføres skærpede regler med hensyn til selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme, der er beliggende uden for sådanne områder.

Det stillede forslag tilsigter at skabe et mere effektivt værn for det personlige ejerforhold inden for landbruget ud fra den opfattelse, at der ud fra såvel almindelige landøkonomiske som almene samfundsmæssige hensyn fremdeles bør være mulighed for bevarelse af selvejet som den fremherskende besiddelsesform inden for dansk landbrug. Forslaget tilsigter samtidig at skabe større muligheder for en fri tilpasning af landbrugets driftsstørrelser inden for de ved loven fastsatte rammer.

Forslaget betegner i øvrigt en forenkling i forhold til den nuværende lovgivning, idet såvel bestemmelserne i den nuværende landbrugslovs kap. II som bestemmelserne i loven om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord, bortset fra bestemmelserne i denne lovs afsnit B, samlet er indarbejdet i forslaget, der afløser begge de nævnte love.

Til afsnit A.

Dette afsnit indeholder regler om begrænsning af navngivne personers adgang til fremtidig at erhverve landbrugsejendomme.

Til § 16.

Forslaget svarer til de i den nuværende landbrugslovs § 9 indeholdte bestemmelser om personers adgang til erhvervelse af landbrugsejendomme, dog med den ændring, at adgangen til at erhverve mere end 2 landbrugsejendomme mod afståelse af vederlagsjord ophæves. Endvidere er i den situation, hvor erhververen er under 21 år, den snævrere familiekreds, der i relation til lovens erhvervelsesbestemmelser anses som udgørende en naturlig enhed, udvidet til — udover forældrene — at omfatte erhververens søskende under 21 år. Denne skærpe af loven har man anset for påkrævet for at forebygge misbrug af lovens på dette punkt hidtil noget inkonsekvente udformning, der åbner mulighed for benyttelse af mindreårige som stråmænd for en professionel opkøbsvirksomhed. Landbrugsministeren vil i kraft af den ham tillagte dispensations-